

Magnetska i magnetoelektrična svojstva hibridnih slojevitih metilamonijevih tetrahalogenokuprata $(\text{CH}_3\text{NH}_3)_2\text{CuCl}_x\text{Br}_{4-x}$

NIKOLA MIŠE

MENTOR: PROF. DR. SC. DAMIR PAJIĆ

FIZIČKI ODSJEK, PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET,

BIJENIČKA 32, ZAGREB

Motivacija za istraživanje

- multiferoična uređenja – naglasak na magnetoelektričnim multiferoicima
- vezanje parametara uređenja električne polarizacije i magnetizacije – magnetoelektrični učinak
- istraživanje slojevitih metalo-organskih spojeva – supostojanje strukturne fleksibilnosti sa snažnim magnetizmom i električnim uređenjima

Magnetska svojstva materijala

○ posljedica orbitalnih i spinskih magnetskih dipolnih momenata

○ ukupni doprinos momentu $m = g_j \mu_B \sqrt{j(j+1)}$

○ $\mathbf{B} = \mathbf{H} + 4\pi\mathbf{M}$

○ susceptibilnost $\chi = \frac{\partial \mathbf{M}}{\partial \mathbf{H}}$

○ Curie zakon za molarnu susceptibilnost paramagneta $\chi = \frac{N_A g^2 S(S+1) \mu_B^2}{3k_B T}$

Spontana magnetska uređenja

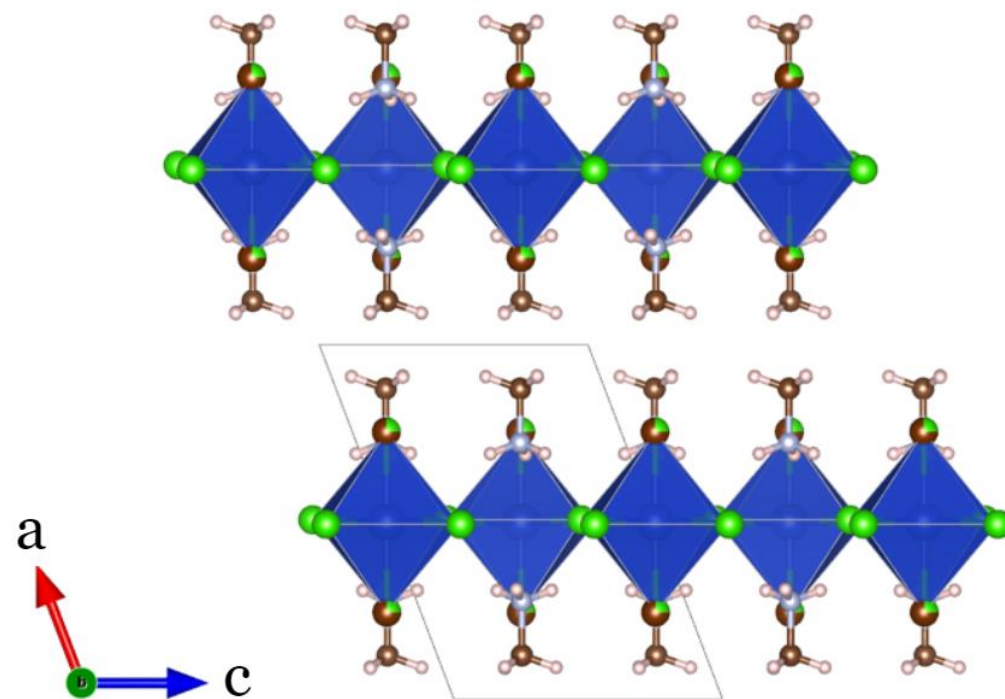
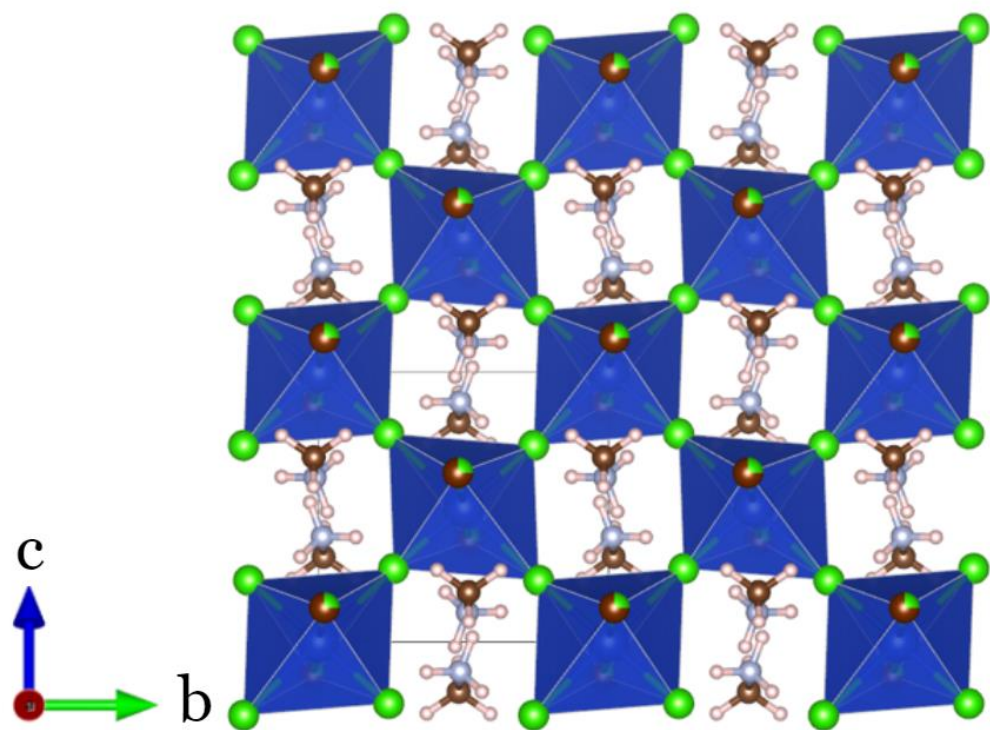
- izraženije međudjelovanje momenata → spontano uređenje ispod T_C
- iznad T_C vrijedi $\chi = \frac{C}{T - \theta}$
- pojava saturacije, magnetske histereze i feromagnetskih domena
- magnetska anizotropija – tendencija usmjerenja magnetizacije duž preferirane kristalografske osi

Magnetoelektrični multiferoici

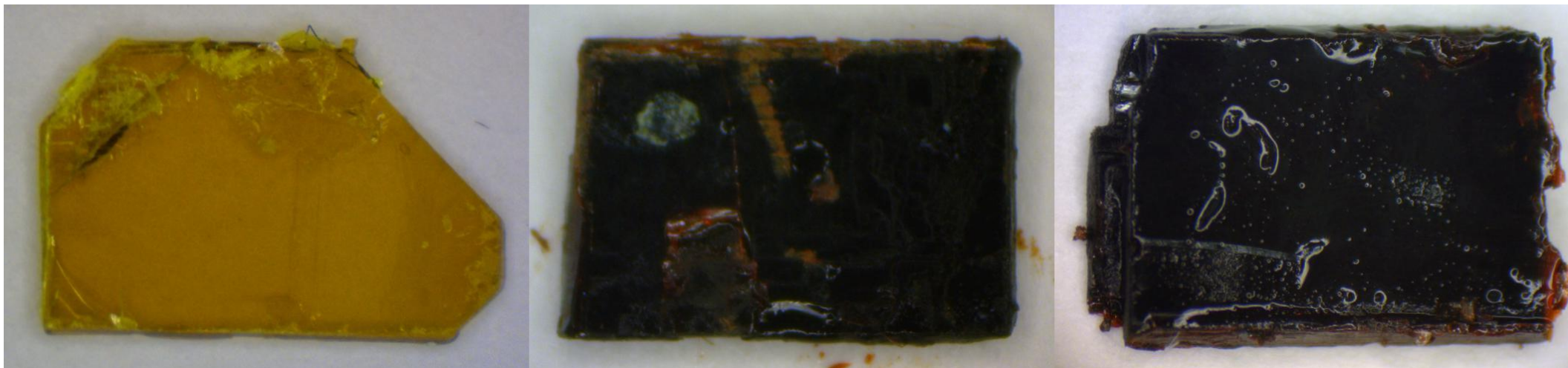

- pronalazak magnetoelektričnih multiferoika predstavlja veliki izazov – *međusobna isključivost uređenja*
- električna polarizacija u metalo-organskim spojevima pripisana uređenju vodikovim vezama
- električnim poljem utječemo na organske ione koji putem vodikovih veza mogu utjecati na magnetska međudjelovanja

Istraživani spojevi - $(\text{CH}_3\text{NH}_3)_2\text{CuCl}_x\text{Br}_{4-x}$

- razmatramo tri spoja s različitim koncentracijama klora x
- sinteza – reakcija CuO i smjese HCl i HBr u odgovarajućem omjeru te otopine metilamina u tetrahidrofuranu, kristalni produkti filtrirani pa osušeni

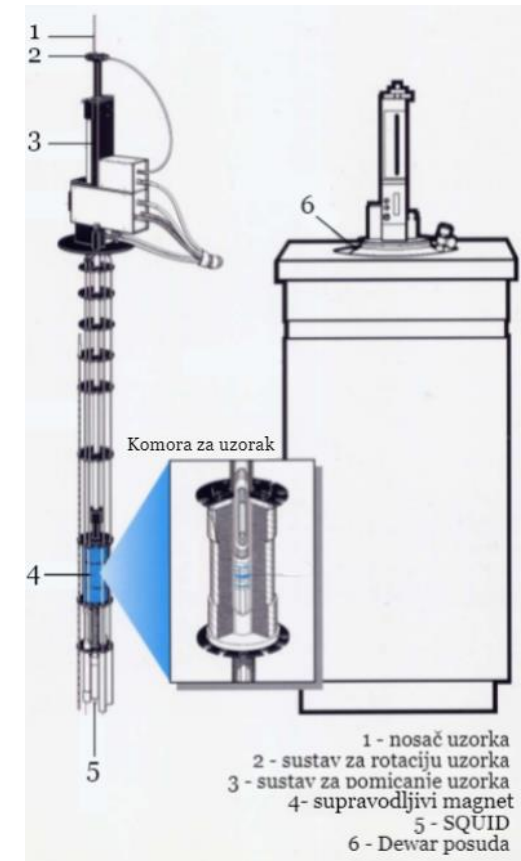
$$X = 4$$

$$X = 2.35$$

$$X = 2.01$$

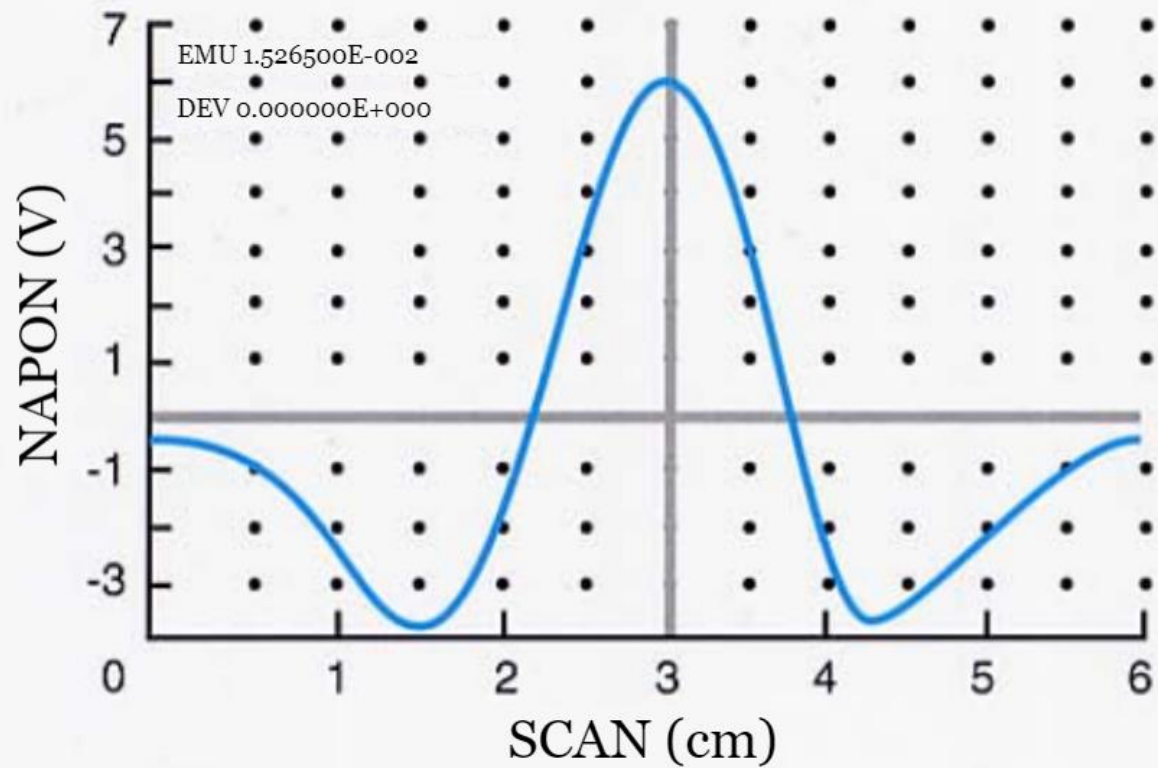
Eksperimentalni postav – MPMS5

- SQUID – strujno-naponski pretvarač spojen na detekcijske zavojnice
- pomičući uzorak kroz zavojnice mijenja se količina toka u zavojnicama
- uređaj računa magnetski moment radeći nelinearnu prilagodbu na signal idealnog dipola
- magnetsko polje primijenjeno duž osi u ab kristalografskoj ravnini uzoraka, i u tom smjeru mjerena magnetizacija uzoraka

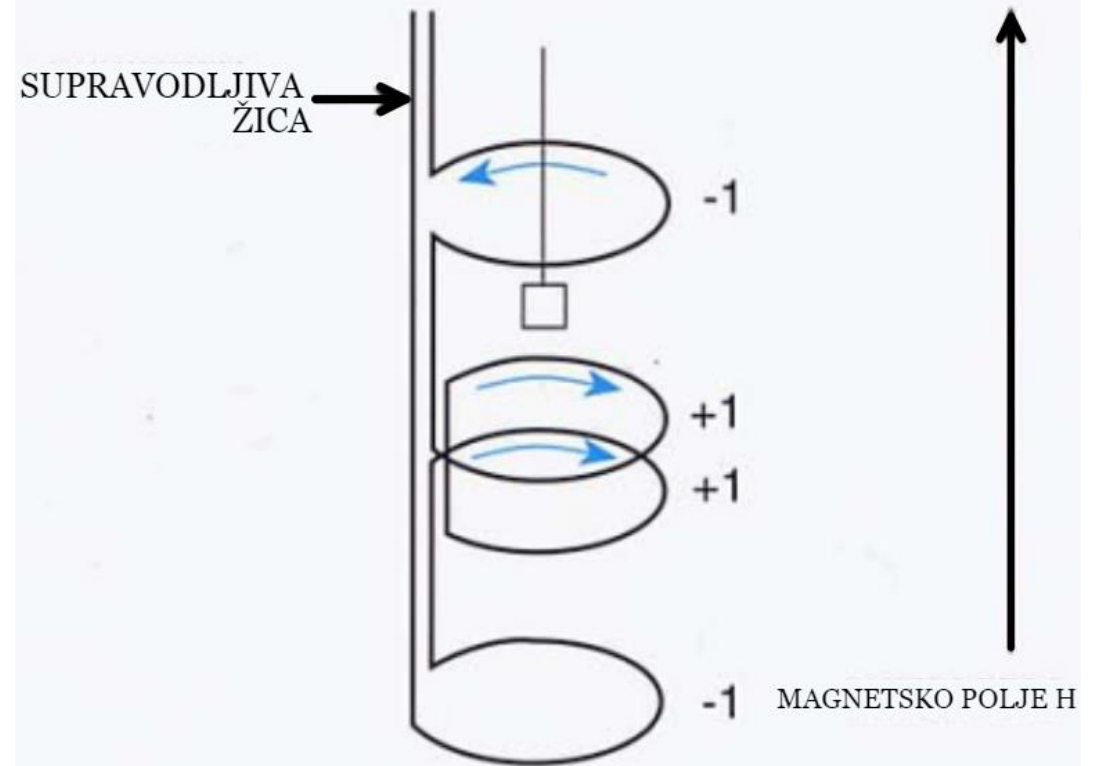

IZLAZNI SIGNAL SQUID-a

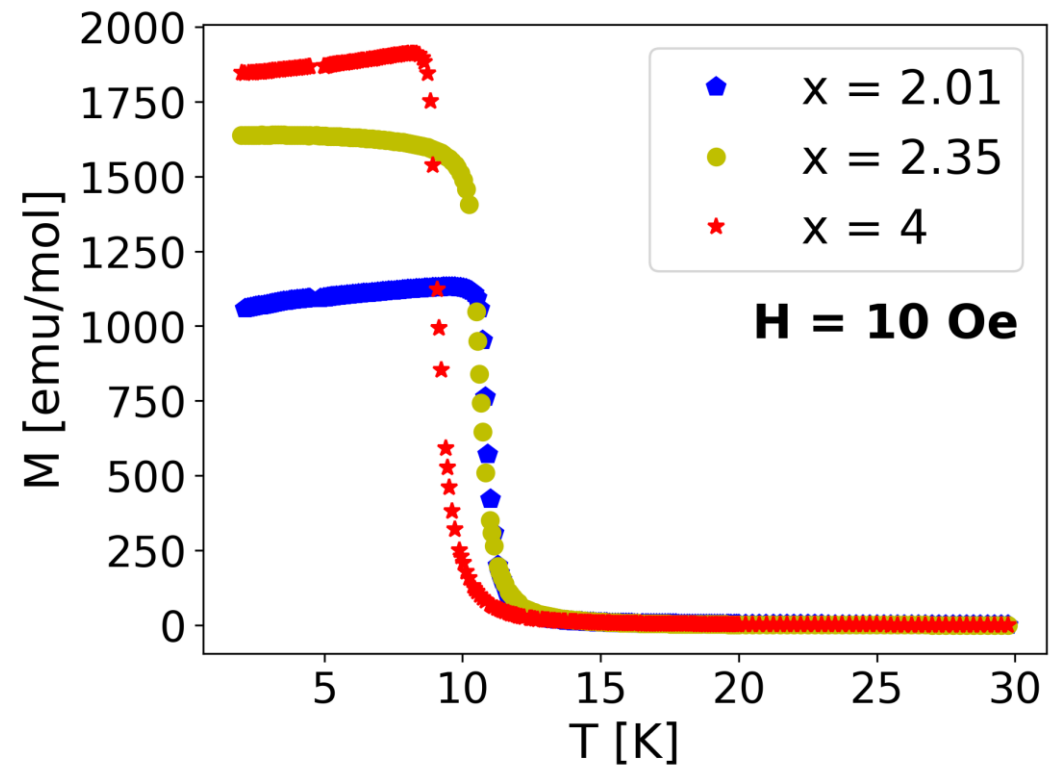
GRADIOMETAR DRUGOG REDA

Magnetska svojstva

- feromagnetsko uređenje
- sitne razlike u temperaturama prijelaza – ugrađeni brom ne premošćuju magnetske ione

uzorak	T_C
$x = 2.01$	8.9 K
$x = 2.35$	10 K
$x = 4$	10.7 K

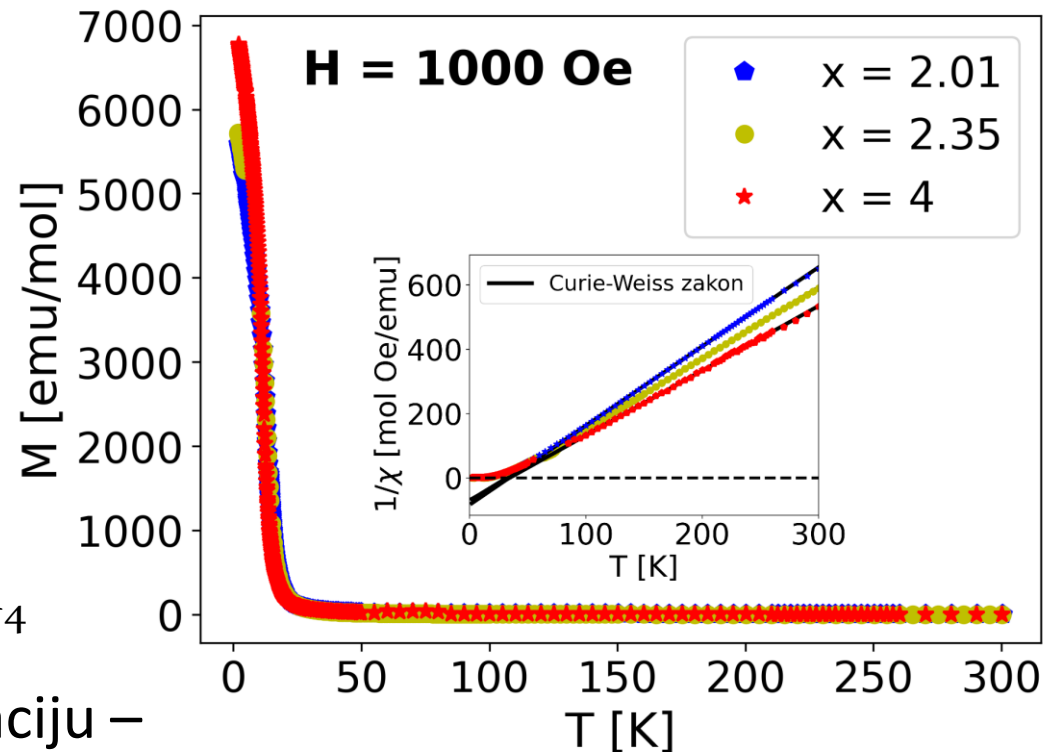

Magnetska svojstva

- prilagodba Curie-Weiss zakona na mjerenja iznad 100 K

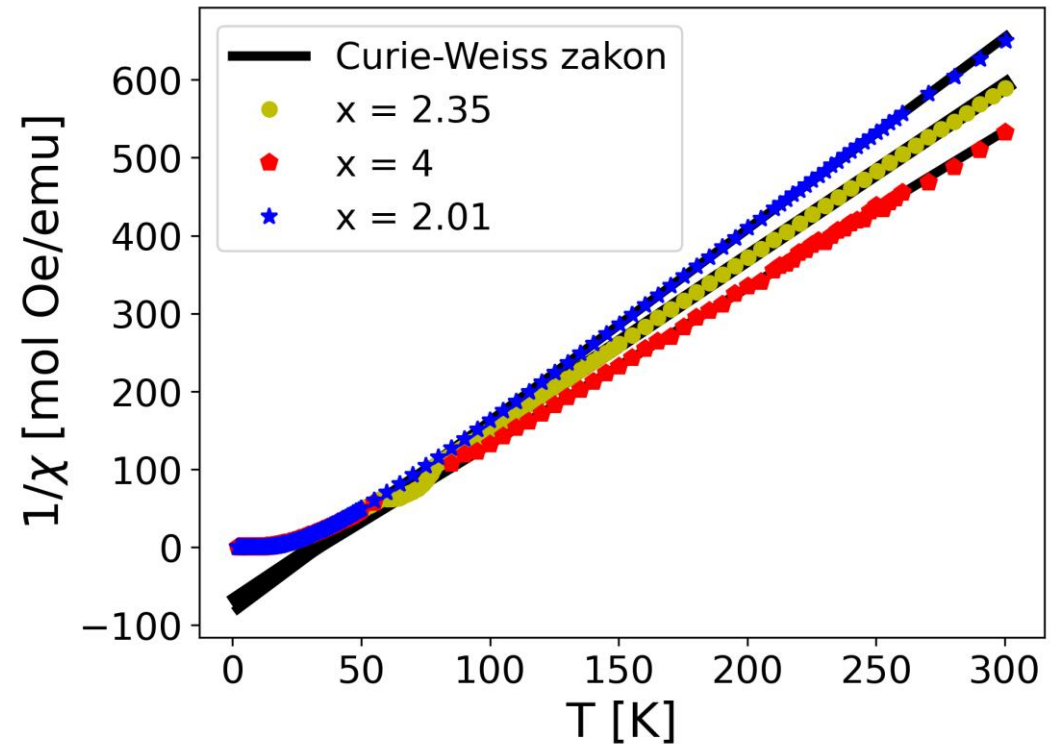
uzorak	θ	g-faktor
x = 2.01	(34.12 ± 0.06) K	2.0813 ± 0.0006
x = 2.35	(32.03 ± 0.06) K	2.1973 ± 0.0007
x = 4	(34.5 ± 0.2) K	2.302 ± 0.003

- $\theta = (25.0 \pm 0.4)$ K za $(\text{C}_2\text{H}_5\text{NH}_3)_2\text{CuCl}_4$
- čisti uzorak ima nešto veću magnetizaciju – jasno definirana anizotropija

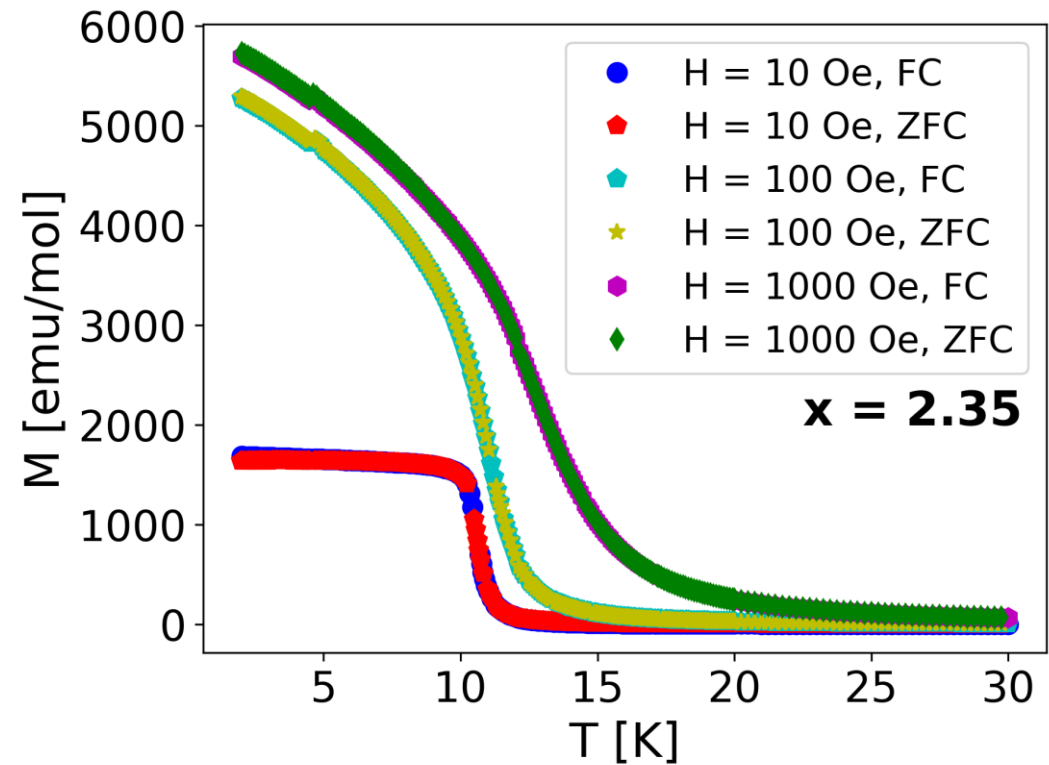
Dimenzionalnost uređenja

- izotropni 2D sustav s kratkodosežnim interakcijama ne bi trebao pokazati dugodosežna magnetska uređenja na konačnim temperaturama
- međudjelovanja preko organskih kationa potiskuju fluktuacije na konačnim temperaturama, potpomažu i lokalne anizotropije

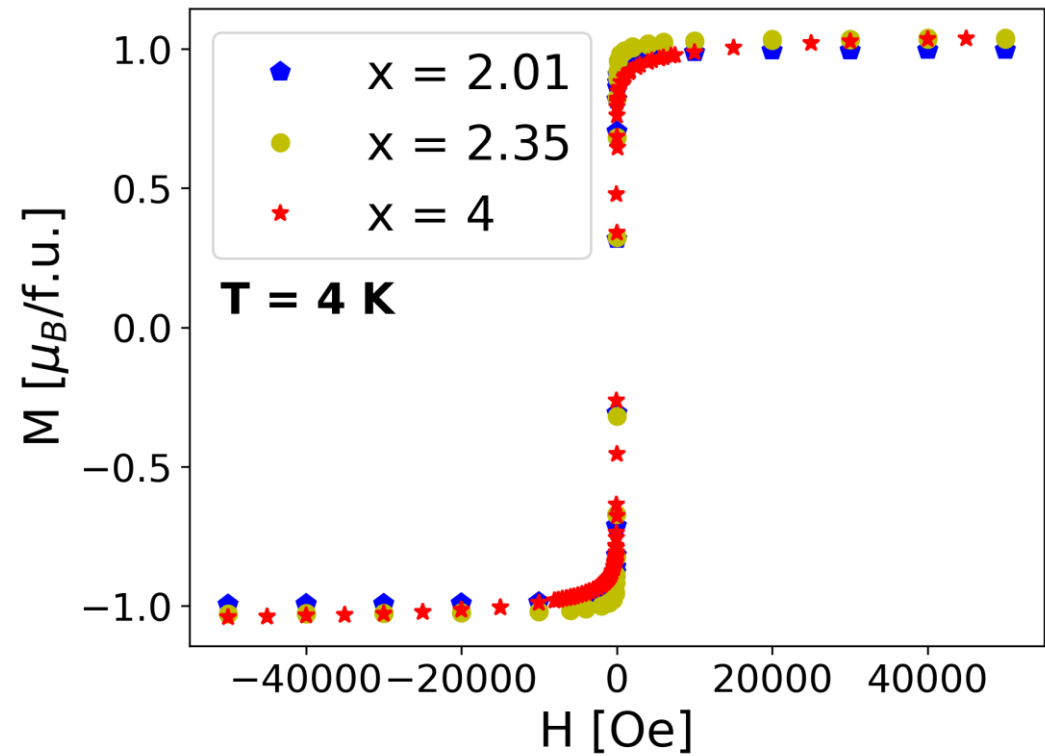
ZFC i FC krivulje magnetizacije

- *zero field cooled* i *field cooled* mjerenja
- eventualno nepreklapanje ukazuje na anizotropiju u uređenom stanju
- uočena razdvajanja samo za mala polja → slabe ireverzibilnosti

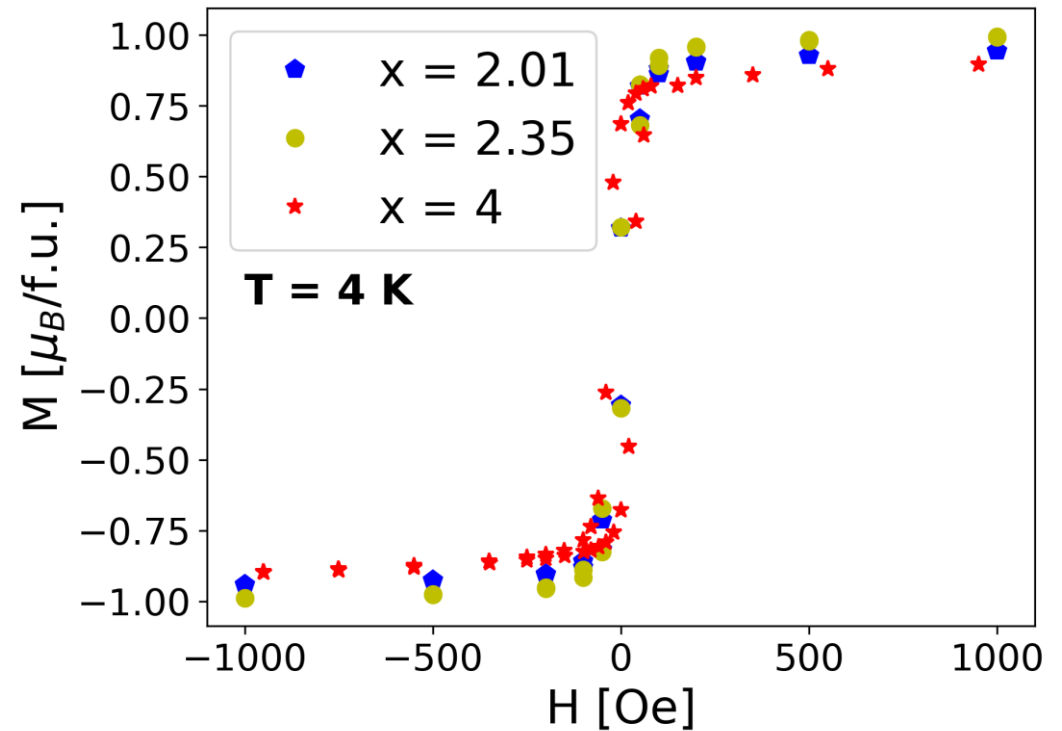
Magnetska histereza

- feromagnetski uređena faza sa saturacijom od $1.05 \mu_B$ po Cu^{2+}

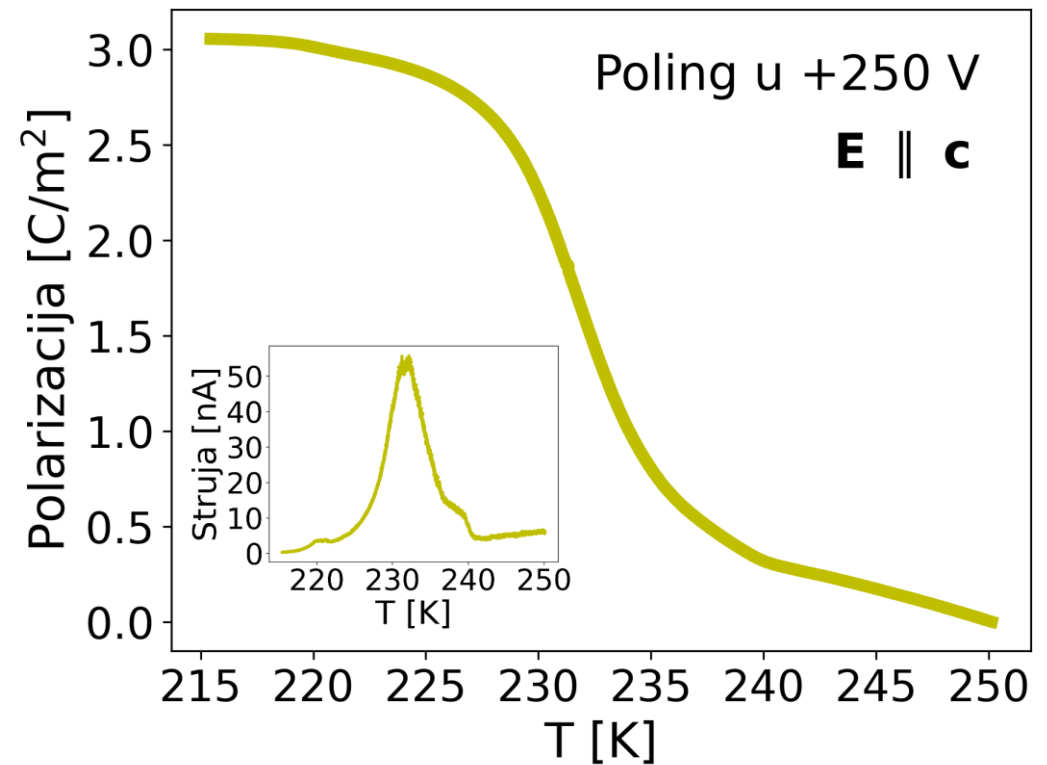
Magnetska histereza

- feromagnetski uređena faza sa saturacijom od $1.05 \mu_B$ po Cu^{2+}
- 80% ukupne magnetizacije postiže već za polja od 50 Oe – laki feromagnetni
- za čisti spoj postoji mala histereza i konačno koercitivno polje

Piroelektrična struja

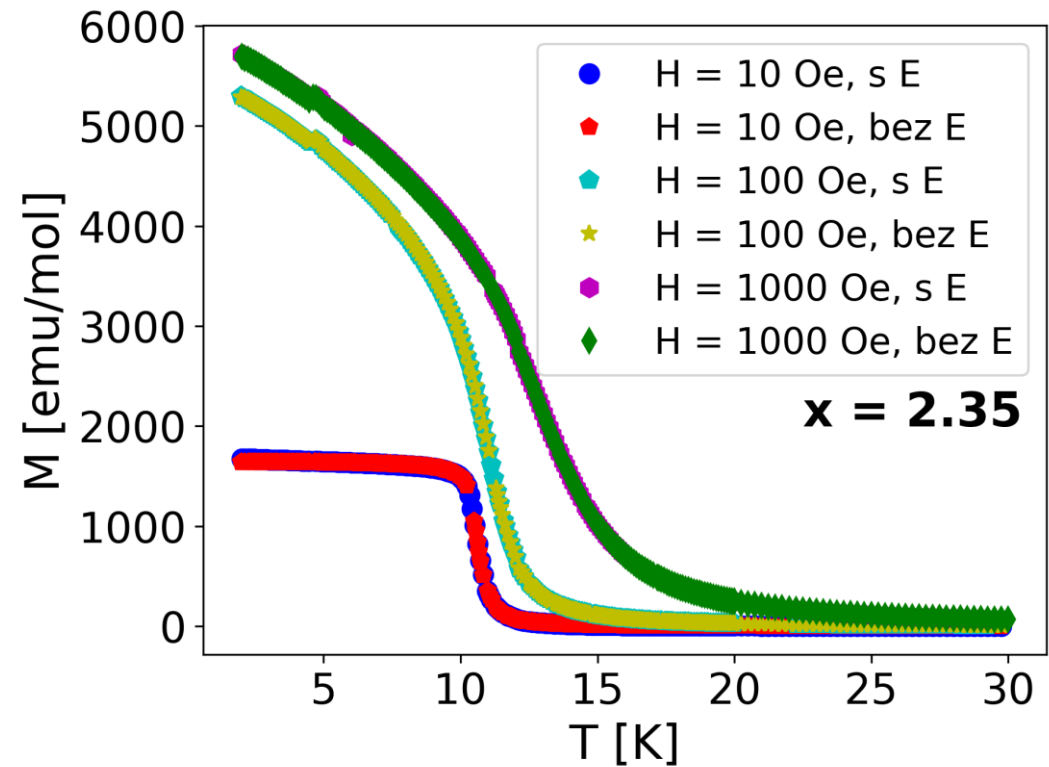
- mjerimo struju generiranu iščeznućem polarizacije prolaskom kroz temperaturu električnog uređenja
- polarizaciju dobivamo integriranjem struje u vremenu

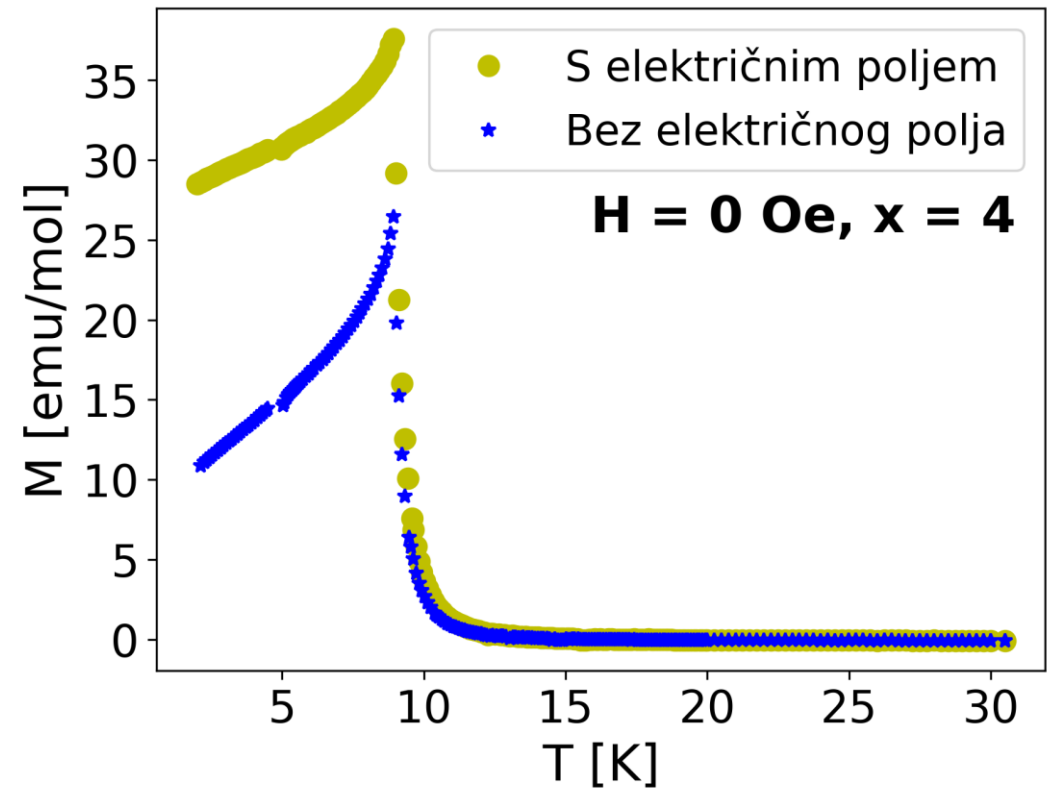
Magnetoelektrični učinak

- ne uočavamo razlike u ovisnosti magnetizacije s ili bez primijenjenog električnog polja u smjeru paralelnom c-osi uzorka
- ne znači da promatrani uzorci za druge konfiguracije polja ne bi dali magnetoelektrični učinak

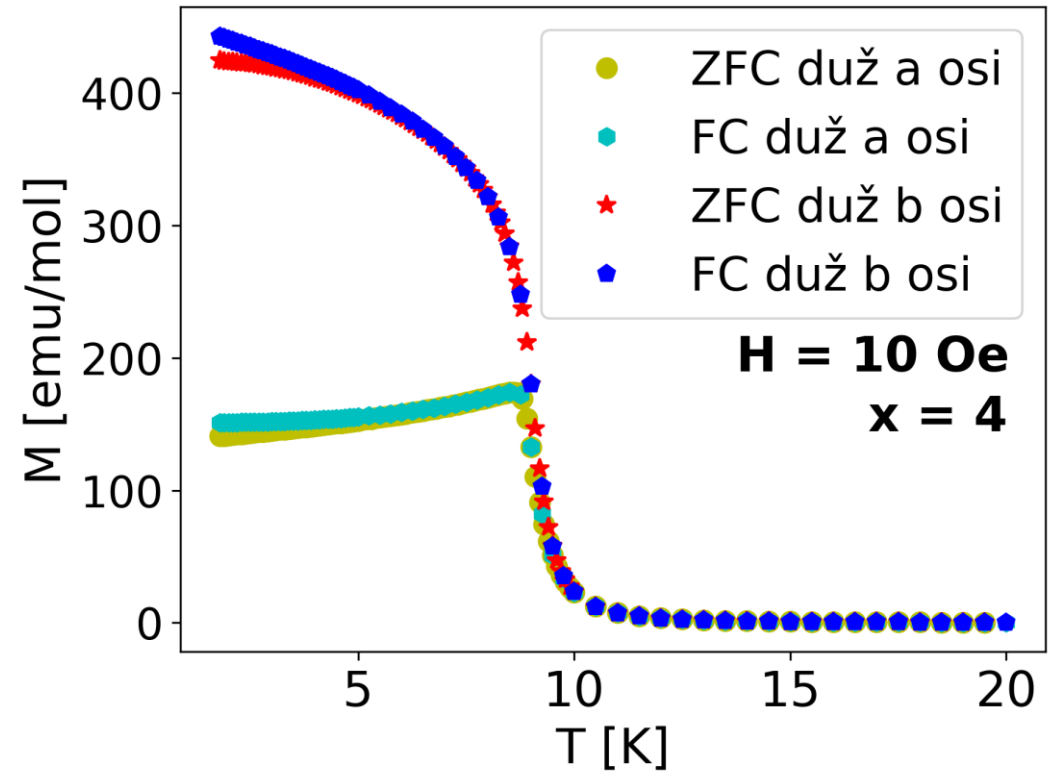
Daljnje istraživanje

- bez nominalnog magnetskog polja za uzorak $x = 4$
- karakteristični antiferomagnetski šiljak na temperaturi prijelaza?

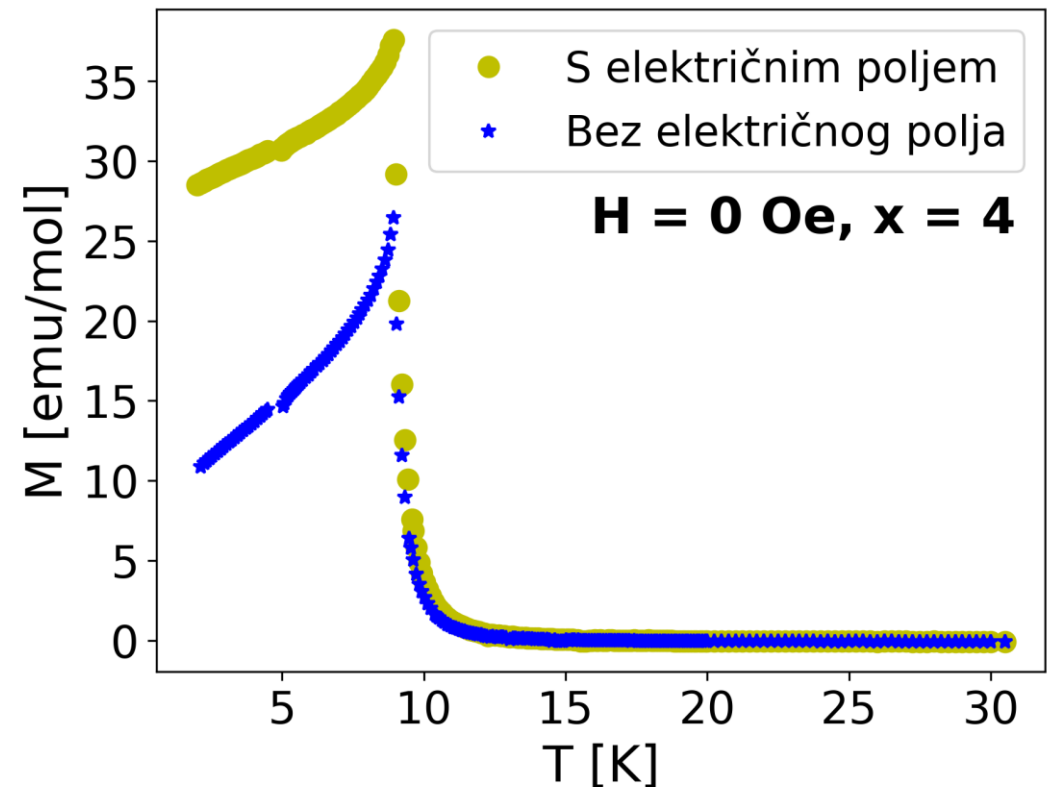
Daljnje istraživanje

- starija mjerenja ukazuju na dodatne anizotropije u magnetskoj ravnini
- os b je laka magnetska os

Daljnje istraživanje

- razlike u magnetizaciji s i bez električnog polja u smjeru c-osi uzorka – treba napraviti mjerenja korištenjem ULF opcije
- provjeriti magnetoelektrični učinak za ostale konfiguracije polja

Zaključak

- proučeni spojevi – meki feromagnetni, izrazito sličnih magnetskih svojstava, koji saturiraju u polju od 1000 Oe magnetizacijom od $1.05 \mu_B$ po Cu^{2+}
- sitne razlike magnetskih svojstava posljedica su različite anizotropije polikristalnog sustava
- mjerenje piroelektrične struje ukazuje na spontano električno uređenje
- pri mjerenoj konfiguraciji polja nije uočen magnetoelektrični učinak

Hvala na pažnji!